

στος ἐχθρός ἦτον εἰς θεοῖν νὰ προσφέρῃ δέκα χιλιάδας δολλάρια ὡς δωροδοκίαν. Ἐὖτο κἀτι χειρότερον ἀπὸ σοβαρόν. Ἐλάβε μίαν νῦξιν ὁ Χάλσους ἀρκετὰ σημαντικὴν, διατὶ λοιπὸν ἀκόμη κἀθετα μετὴν σθευμένην πίπαν εἰς τὰ δόντια ρευθάζων καὶ ἀναλογιζόμενος ζητήματα ἄσχετα μετὸ ἐργοστάσιον; Διατὶ ὀνειρεύεται πουλιὰ καὶ λιακάδα; Διατὶ εἰς τὸν νοῦν του ἐξακολουθοῦν νὰ εἰσβάλλουν συγκρίσεις; Διατὶ ποθεῖ κἀτι τὸ ὁποῖον ὁ βίος δὲν τοῦ ἔφερεν ἀκόμη, κἀτι τὸ ὁποῖον ἡ Ἄλνα Σώλιβαν καὶ ὁ συζυγός της ἔχουν, καίτοι δὲν ἔχουν τίποτε ἄλλο;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 8

Ἐν ἀπὸ τὰ παραγγέλματα τὰ ὁποῖα δίδονται εἰς τοὺς νέους ὅσοι θέλουν νὰ μεγαλοουργήσουν εἶνε: «ἀτένιζε γηλά· βάλε τὴν πρῶραν τοῦ πλοίου σου κατ' εὐθείαν πρὸς ἓν ἄστρον.

Ὁ Ρ'αβάν ἦτο ἀνώτερος τῶν τοιούτων παραγγελμάτων οὔτε εἶχεν ἀνάγκην ὁδηγιῶν πρὸς μεγαουργίαν. Ἐγνώριζε καλητέραν μέθοδον παρὰ τὸ νὰ βάλῃ τὴν πρῶραν τοῦ πλοίου του πρὸς ἓν ἄστρον. Ὁ Ρ'αβάν ἔβαλε τὴν πρῶραν τοῦ πλοίου του κατ' εὐθείαν πρὸς ἓνα ποταμόν. Φυσικώτατα δὲ ἐξέλεξε τὸν μεγαλύτερον ποταμόν ποῦ ἠδύνατο νὰ εὐρῇ. Ἐκάμε σιωπηλὸν του συνέταιρον αὐτὸν τὸν θεὸν τῶν ὑδάτων. Ἐὰ προσόντα ἐνὸς μεγάλου ποταμοῦ εἶνε θαυμάσια. Ἐχει δύναμιν ἀμέτρητον καὶ οὐδέποτε κουράζεται. Δὲν σχηματίζει ἐπαγγελματικὰς ἐνώσεις κατὰ τοῦ κεφαλαίου καὶ ἐκτε-

λεῖ τὸ ἔργον του χωρὶς ἀπρεπεῖς ταραχάς.

Ποῖος ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ ἀναμετρήσῃ τὴν δύναμιν ἐνὸς ποταμοῦ πίπτοντος διηνεκῶς εἰς τὴν θάλασσαν; Πόσων ἑκατομμυρίων ἵππων δύναμις κατ' ἔτος ἔχει καταναλωθῆ, μέχρι τοῦδε εἰς μάτην; Βεβαίως τόση ὄση θὰ ἤρκει νὰ ἄρῃ ὅλον τὸ βᾶρος τῆς ἐργασίας ἀπὸ τοὺς ὤμους τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος. Ποῖος νοῦς ἠμπορεῖ νὰ ἀναμετρήσῃ τοὺς καρπούς τῆς τοιαύτης δυνάμεως ἢ ὁποῖα — ἀντλουμένη ἀτελευτήτως ἀπὸ τὸν ἀέρα καὶ ἀπὸ τὴν γῆν — ἔχει δοθῆ, δωρεάν εἰς τοὺς λαοὺς τῆς γῆς πρὶν ἐμφανισθῶν οἱ σημερινοὶ ἡμῶν κύριοι καὶ δυνάσται καὶ πλουτοκράται, πρὶν ἐμφανισθῆ καὶ αὐτὸς ὁ Ρ'αβάν; Πόσους αἰῶνας αἰῶνων περιμένουν γίγαντες νὰ μᾶς ὑπηρετήσουν καὶ δὲν τοὺς βλέπομεν, ἀλλὰ μοχθοῦμεν καὶ ἐξαντλούμεθα; Ὁ Ἰωάννης Ρ'αβάν τοὺς εἶδε καὶ ἐστάθμισε τὰς κερδοφόρους δυνάμεις των. Ἐὖ κάλλος των καὶ ἡ μεγαλοπρέπειά των διὰ φύσεις ὡς ἡ τοῦ Ρ'αβάν, εἶνε ἀνάξια λόγου πράγματα. Κέρδος εἶνε ἡ μόνη λέξις εἰς τὴν φιλοσοφίαν τῶν τοιούτων ἀνθρώπων.

Ποῖος ἐπρόικισε τοὺς ποταμοὺς μετὸς τὴν τεραστίαν δύναμιν; Ὁ Ἥλιος καὶ ἡ Γῆ, δηλαδὴ οἱ γονεῖς τῆς Ἀνθρωπότητος. Ἐὰ διεκδικήσῃ ἄραγε τὴν κληρονομίαν τῆς ἡ ὠραία αὐτῆ κόρη τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Γῆς; Ἄν τὴν διεκδικήσῃ καὶ ἐφ' ὅσον τὴν διεκδικήσῃ, θὰ ἀρθοῦν ἀπὸ τοὺς ὤμους μας τὰ φορικτὰ βάρη καὶ αἱ ὀδύνας τῆς ἐργασίας. Ἄλλως δὲν δύναται ἡ Ἀνθρωπότης νὰ ἐλπίζῃ μέλλον. Ἐὖ σκέδιον τῆς Ἐταιρείας τοῦ Ρ'α-

βάν ἦτο ἀπλούστατον. Νὰ ἐγείρη ἰσχυρόν φραγμόν ὁ ὁποῖος νὰ προκαλέσῃ τεραστίαν τὴν ἀντίστασιν τοῦ Μισσοισιπῆ καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐκκολάψῃ τὴν ποθουμένην δύναμιν. Ἡ δύναμις αὕτη ἐκκολαπτομένη θὰ ἐθέτεν εἰς κίνησιν ἀναριθμητοὺς τροχοὺς περιστρεφόμενους ἀτελευτήτως καὶ ἀκαμάτως.

Τὸ σχέδιον τῆς Ἰσταιρείας ἦτο νὰ μεταδίδῃ λιανικῶς τὴν δύναμιν ταύτην διὰ τοῦ ἀέρος ἀνευ σύρματος. Ἰννοεῖται τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὸ ἐβλεπεν ὁ Ραβάν. Ἐβλεπε πολὺ καλὰ ὅτι οἱ ἐργάται ὅλης τῆς Ἀμερικῆς ἐμελλε νὰ ριρθοῦν εἰς τοὺς δρόμους ὡς περιττοί, ἀλλὰ δὲν ἐφρόντιζε περὶ τούτου ὁ Ραβάν. Ἰσυλλογίζετο μόνον ὅτι ἡδύνατο νὰ τοὺς ἀγοράσῃ εἰς οἰανδήποτε τιμὴν ἤθελε καὶ νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦσιν ὅπως ἤθελε. Πρέπει ἄραγε νὰ τὸν ψέξωμεν δι' αὐτό; Ἡ μήπως πρέπει νὰ ψέξωμεν τὸν Χάλσιν διότι τρέμων τὰς συνεπείας τῶν σχεδίων τοῦ Ραβάν παρενέβαλλεν ἐμπόδια καὶ ἐπενόει ἀναβολὰς διὰ νὰ μὴ τελεσφορήσουν τὰ σχέδια; Ἡ μήπως πρέπει νὰ ψέξωμεν τοὺς ὁμολογιούχους καὶ μετόχους διότι ἦσαν πολὺ ἀνυπόμονοι διὰ τὰς ἀκαταπαύστους ἀναβολὰς; Ἀπὸ τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας τῆς ἐγκαταστάσεως ὅλοι οἱ τῆς Ἰσταιρείας ἐγείναν πλούσιοι. Ἀλλὰ τὸ μυστηριώδες ἐργοστάσιον ἐκεῖ εἰς τὴν ἄκραν τῆς μεσογείου μεγαλουπόλεως ἐζήπτε τὴν φαντασίαν των καὶ οἱ διευθύνται ἀπέβλεπον εἰς μυθώδη καὶ ὄνειρώδη πλούτη καὶ εἰς ἀχαλίνωτον ἐξουσίαν καὶ ἄσβεστον ἀπόλαυσιν καὶ ἰσχύν.

Πρόκαιροῦ ὁ ἀρχιεργάτης τῆς Ἰσται-

ρείας Ἰζὶμ Σώλιβαν ἀποροῦσε καὶ διελογίζετο τί μυστήριον νὰ ἐκρυπταν αἱ παράδοξοι αὐταὶ μηχαναὶ μὲ τοὺς γιγαντίους μονωτήρας των, μὲ τοὺς πολυπλόκους τροχοὺς των καὶ τὰς εἰς τὸ κέντρον κεκρυμμένας πελωρίας ὑαλίνας λαγίνους των, ἐπιστεφομένας διὰ ἀλλοκότου ὀδοντωτοῦ φράκτου ἐκάστη. Παρόμοιον πρᾶγμα δὲν εἶχεν ἴδει ποτέ. Ἦτο ὑπερβέβαιος ὅτι ὁ Χάλσος ἤρχετο καὶ κάτι ἐκαμνεν εἰς αὐτὰς τὰς μηχανὰς ὅταν ἀπουσίαζαν οἱ ἐργάται. Ἡ ἀτμοσφαιρα εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἦτο πλήρης μυστηρίου καὶ ὑποφίας. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἐργάται κατέστησαν νευρικοὶ καὶ ἀνήσυχοι. Πολλοὶ ἐρυγαν μόνον καὶ μόνον διότι δὲν εἶχαν ἰδέαν περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐργασίας των. Μίαν Κυριακὴν πρῶτὴ ὁ Σώλιβαν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐργοστάσιον τὸ ὁποῖον ἦτο ἐντελῶς μόνον, ἀντιληφθεὶς ὅτι ὁ Χάλσος ἦτο σχεδὸν ὅλην τὴν νύκτα εἰς αὐτὸ ἀσχολούμενος μὲ τὰς μηχανὰς. Ὁ Σώλιβαν ἐζήτηε νὰ ἀνακαλύψῃ ἂν αἱ μηχαναὶ ἦσαν ὅπως τὰς εἶχεν ἀρήσει ἂν ἐσπέρας ἢ ἔφερεν ὁ Χάλσος εἰς αὐτὰς καμμίαν μεταβολήν. Πράγματι ἀνεκάλυψε σπουδαίας μεταβολὰς εἰς μίαν μηχανὴν μὲ τὴν ὁποίαν προδήλως ὁ Χάλσος ἠσχολήθη ὅλην σχεδὸν τὴν νύκτα καὶ ἤδη ἐκοιμήτο κατάκοπος. Καθ' ὅσον ἡδύνατο νὰ κρίνῃ ὁ Σώλιβαν ἐσυμπέρανε ὅτι αὕτη ἡ μηχανὴ ἦτο πλέον συμπληρωμένη, ἀλλὰ ἴστατο μὲ τὰ χέρια εἰς ταῖς τσέπαις ἀμηχανῶν καὶ ἀπορῶν τί ἄλλο νὰ συπεράνῃ. Ἰκύνταζε τὸ ἀλλόκοτον αἰδηροῦν κατασκευάσμα ἀσκαρδαμικτεῖ, ἐκύνταζε τριγύρω του μὲ δεισιδαιμονίαν. Δὲν ἤξευρε τί νὰ σκεφθῆ καὶ τί

νά κάμη. Ἐκίνησε πρὸς τὴν ἐξώθυραν ἀκροποδητεὶ καὶ εὔρε τὸν νυκτορῦλακα Τιμόθεον Κάρνην ἀκουμβῶντα ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ψιθυρίζων, καίτοι δὲν ἦτο κανεὶς νὰ ἀκούσῃ, εἶπε.

— Τιμίθεε, ἔλα μέσα.

— Τί τρέχει, Ἰζίμ;

— Δὲν ξέρω, γιατίό σέ θέλω.

— Μπαῖς καὶ μπῆκε κανεὶς μέσα στοῦ ἐργοστασίου;

Μετ' ἄκρας προφυλάξεως ἐβάδισαν διὰ μέσου τῶν μηχανῶν καὶ ἔφθασαν εἰς ἐκείνην ἣ ὁποία ἐκίνησε τὴν περιέργειαν τοῦ Σώλιδαν.

— Ἰδῶ σαυτὴν εἰργάζετο ὅλη νύκτα ὁ διευθυντής, ἐψιθύρισεν ὁ ἀρχιεργάτης με βραχνὴν φωνήν. Ἦτο μέρα ποῦ ἦλθε νὰ κοιμηθῇ. Ἰεργάστηκε καὶ ἄλλαις φοραῖς ὅλη νύκτα, ἀλλὰ τώρα φαίνεται σάμπως νὰ τὴν ἀπετελείωσεν.

— Τί διαβολοσίδηρο εἶνε αὐτό δὲ Ἰζίμ; ἠρώτησεν ὁ νυκτορῦλαξ, σὲ τί χρησιμεύει, ξέρεις;

Βαρεῖς, ρωμαλέοι, μολυβδοκέφαλοι καὶ οἱ δύο ἐστέκοντο ἐνώπιον τοῦ αἰνίγματος τὸ ὁποῖον τόσους μῆνας παρηκολούθουν ἀνελίσσόμενον καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ὁποίου ἐκάτερος κατὰ ἓνα μόνον τρόπον εἶχε τὴν ικανότητα νὰ σταθμίσῃ. Ἰκάτερος ἐγνώριζε ὅτι δέκα χιλιάδες δολλάρια θὰ ἦσαν ἰδικά του ἂν ἤθελε (καὶ ἂν ἠδύνατο) νὰ πληροφορήσῃ κάποιον πρόσωπον πῶς ἦτο ἡ μηχανὴ κατασκευασμένη.

— Δὲ ξέρω σὲ τί χρησιμεύει, ἀπήντησεν ὁ Ἰζίμ βραδέως, ἀλλὰ συλλογίζομαι κάτι ἄλλο. Σὰ διαβολεμένο πράγμα μου φαίνεται· μπορεῖ νὰνε καὶ κανένα δαιμόνιο μέσα της. Βλέπεις αὐτὸ τὸ μοχλὸ ἐκεῖ στοῦ πλάϊ;

Ἐαρρῶ πῶς εὐκολὰ ἠμποροῦσα νὰ τότε τραβήξω ἔξω. Ἰχω κάμει ἀπὸ τέτοια τὸν καιρὸ ποῦ με εἶχε ὁ Δίγκαν τότε ποῦ ἦτο δῆμαρχος.

— Βέβαια, Ἰζίμ, ἐσὺ ἔχεις μυαλὸ γιὰ μηχαναίς. Ἰγὼ δὲν νοιώθω, ἀπήντησεν ὁ Τιμόθεος ξύων τὴν κεφαλὴν του. Ντροπή μας εἶνε νὰ μὴ μποροῦμε νὰ τὴν βάλουμε σὲ ἐνέργεια.

— Μὰ πῶς νὰ τὴ βάλουμε σὲ ἐνέργεια ἀροῦ δὲν ἔχει συνάρεια με τίποτε; Βλέπεις σύρμα πουθενά, βλέπεις τίποτε; Ἰκτός ἂν εἶνε ἀποκάτω ἀπὸ τὴ γῆ. Γιὰ δὲς, ἀρῆκε τὸ παραθυράκι ἀνοικτό.

Ἰαῦτα λέγων ἐδείξε τὴν ἀνοικτὴν θυρίδα εἰς τὴν ὀροφὴν ἀνωθεν τῆς μηχανῆς. Κατόπιν ἐστήριξε τὴν χεῖρα του ἐπὶ ἐνὸς μοχλοῦ καὶ ὦ τοῦ θαύματος ἡ μηχανὴ ἤρχισε νὰ βροντᾷ καὶ νὰ ἀστράπτῃ ὅπως ἄλλοτε εἰς τὸν Ἄγιον Λουδοβίκον τὸ μᾶδελο τοῦ Χάλσου ἐνώπιον τῶν ἐκπλήκτων διευθυντῶν τῆς Ἰταιρείας. Κατόπιν μυστηριώδης κρότος ἐγένευσεν τὴν ἀτμοσφαιραν τοῦ ἐργοστασίου. Ἦτο μυκηθμός τοῦ ἀσυρμάτως πιεζομένου Μισσισιπῆ. Κατόπιν ἓνας κύλινδρος ἤρχισε νὰ περιστρέφεται με αὔξουσιν ταχύτητα, τόσον αὔξουσιν ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἐφαίνετο ἀκίνητος. Τί συνέβη; ἐξωντάνεψε ἡ μηχανὴ; Ἦτο σὰν νὰ ἦλθε κάποια δύναμις ἀπὸ τὸν ἀέρα καὶ ἐσκήνωσεν εἰς κάποιαν ἄκραν εἰς τὸ βάθος τοῦ περιπλόκου μηχανισμοῦ. Οἱ δύο βαρεῖς, ρωμαλέοι, μολυβδοκέφαλοι ἄνδρες παρετήρουν ἐμβρόντητοι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεώς των. Ὁ Σώλιδαν ἐντρομος ἐπανεφέρε τὸν μοχλὸν εἰς τὴν προτέραν θέσιν του. Ἰμέ-

σως αἱ ἀστραπαὶ ἐξηρανίσθησαν, αἱ βρονταὶ εἰσέγησαν, ὁ κρότος ἔπαυσε.

— Τί ἦτον αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Τιμόθεος· γὰρ βάλει τὴν πάλιν σὲ ἐνέργεια., Τζίμ.

— Νὰ πᾶμε νὰ φύγουμε ἀποδῶ. Ἴχει τὸ διάολο μέσα τῆς αὐτῆς ἡ μηχανῆς. Ποῦθε ἔρχεται ὁ ἠλεκτρισμός; Βλέπεις νᾶρχεται ἀπὸ κανένα μέρος; Πᾶμε.

Ὁ Σώλιβαν ἐταποθέτησε τὸν νυκτοφύλακα ἐκεῖ ὅπου ἦτο καὶ πρὶν ἐκλείδωσε τὴν ἐξώθυρα καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸν οἰκίσκον τοῦ Χάλσου. Ἀσθμαίνων εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ τὸν ἐξύπνησεν. Ὁ Χάλσος ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐρωτῶν.

— Τί συνέβη Τζίμ; Ἰμπήκε κανεὶς μέσα εἰς τὸ ἐργοστάσιον;

— Ἰμαρτον κύριε Χάλσου, σκότωσέ με ἂν ἀγαπᾷς· δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάμω τέτοιο πράγμα· ὁμολογῶ τὸ ἀμάρτημά μου· τὴν ἔβαλα σὲ ἐνέργεια· ἐγὼ τὴν ἔβαλα κανεὶς ἄλλος· σκότωσέ με· σοῦ εἶπα τὴν ἀλήθεια· ἂ θέλῃς συχώρεσέ με, ἂ θέλῃς σκότωσέ με. Ἰῶμαι ἐνοχος.

— Ἰνοχος; τί ἐνοχος; τί ἔκαμες;

— Ἰβαλα σὲ ἐνέργεια τῆς μηχανῆς. Ἰπήγαινε ὠραῖα σὺν πουλάκι. Ἰστερα ἐροθήθηκα καὶ τὴν ἐσταμάτησα. Ἰταν κι' ὁ Τιμόθεος παρών.

Ἰν τῷ μεταξὺ ὁ Χάλσος ἐνεδύετο ἐσπευσμένως κατὰ τὸ ἡμισυ μόνον προσέχων εἰς ὅσα ἔλεγεν ὁ Σώλιβαν.

— Μοῦ χαλάει ὁμως τὸ κεφάλι, κύριε Χάλσου, πῶς δουλεύει μὲν τῆς. Ἀποπού πέρνει τὸν ἠλεκτρισμό;

Ὁ Χάλσος δὲν τοῦ ἔδωκεν ἀπάντησιν. Ἰτο κάτωχος. Μετ' ὀλίγα

λεπτὰ ἴσταντο ἀμφίτεροι ἐνώπιον τῆς μηχανῆς. Ὁ Χάλσος ἀνεκουρίσθη ἰδὼν ὅτι ὁ δεκτῆρ δὲν ἔπαθε καμμίαν βλάβην.

— Τί τὴν κάνει καὶ δουλεύει κύριε Χάλσου; ἠρώτησεν ἐπιμόνως ὁ Σώλιβαν. Τί θέλει ἐκεῖνο τὸ παραθυράκι ἀνοιχτὸ ἀποπάνω;

Φαιδρός ὁ Χάλσος ἐστράφη πρὸς τὸν Σώλιβαν καὶ τοῦ εἶπε·

— Ὁ Μισσοισιπῆς ποταμός εἶνε ὅπου τὴν κάμνει καὶ δουλεύει, Τζίμ. Ἄν δὲν ἦτον αὐτὸ τὸ παραθυράκι ἀνοιχτὸν ἐκεῖ ἐπάνω πῶς θὰ ἔμποροῦσεν ὁ ποταμός νὰ μπῆ μέσα; Ἰννοεῖς τώρα;

Ὁ Σώλιβαν σχεδὸν δακρύων ἀπὸ τὴν θλίψιν ἔθεσε τὴν χεῖρα του ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Χάλσου καὶ εἶπε.

Ἰαυτὸν μου, κύριε Χάλσου, ἔχεις πάρα πολὺ κουράσει τὸν νοῦν σου μαυτὴ τὴν ἐργασία. Ἰστη τώρα αὐτὴν τὴν ὑπέθεσι καὶ κύτταξε τὴν υἰγεία σου. Ἰχεις ἀνάγκη γιὰ ἀνάπαυσι ὀλίγον καιρὸ. Μὴ τὰ ξαναπῆς αὐτὰ ὅπου εἶπες μπᾶς καὶ σὲ κλείσουνε ἴστο φρενοκομεῖο γιὰ καλά.

— Καλὰ λές Τζίμ. Ἰχω ἀνάγκην γιὰ λίγον ἀέρα καὶ θὰ πάρω τὸ ἀμάξι τὸ ἀπόγευμα νὰ κάμω ἓνα γῦρο εἰς τὰ προάστεια νὰ ξεδώσω. Ἰλα νὰ με βοηθήσης νὰ μεταδώσω ἠλεκτρισμὸ ἀπὸ τὴν μηχανὴ εἰς τὸ αὐτοκίνητο. Ἄν αὐτὸ κατορθώσω Τζίμ, ἀπόψε εἰς τὰς ἔξη ἡ ὥρα θὰ ἔχω πλέον ἀπὸ ἑκατομμύριον εἰς τὴν τσέπη μου.

Ἰαυτὰ λέγων ἔσυρε ἓνα βραχίονα ἀπέναντι τοῦ δεκτῆρος, ἀλλ' οὔτε τροχὸς ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὡς πρὶν, οὔτε βρονταὶ ἠκούσθησαν.

— Ἴσπασε, κύριε Χάλσου, ἡ μηχανή.

Ὁ Χάλσους τοῦ ἔδειξε τὰς μικροσκοπικὰς κυανὰς φλόγας τῆς ὀδοντωτῆς στεράνης καὶ εἶπεν.

— Ὅχι, δὲν ἔσπασεν, ἀλλὰ ἀπλῶς ἐκτελεῖ ἄλλο μέρος τοῦ ἔργου τῆς. Ὁ ἠλεκτρισμὸς τῶρα μεταδίδεται εἰς τὸ ἀμάξι, ἀντὶ ὅπου πρὶν ἔμενεν εἰς τὴν μηχανήν.

Ἄμα εἶδε τὸν ἀμυδρὸν σπινθῆρα τῆς μεταδόσεως ὁ Χάλσους εἶπε.

— Πᾶμε τώρα Ἰζίμ, ἄς τὴν νὰ ἐργασθῆ μόνη τῆς. Δὲν μᾶς χρειάζεται τώρα Πᾶμε.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ Χάλσους ἐκάθησεν εἰς τὸ αὐτοκίνητόν του ὡς κατακτητῆς τῆς τρομερᾶς δυνάμεως τὴν ὁποίαν τόσα ἔτη ἐκυνήγει. Τὸ αὐτοκίνητον εἶχεν τὸν κατάλληλον μηχανισμόν διὰ νὰ δέχεται ἀσυρμάτως καὶ ἀδαπάνως τὸν ἠλεκτρισμόν, ἀλλὰ δὲν διέφερε καθόλου ἀπὸ τὰ ἄλλα αὐτοκίνητα. Ἴχων ὀπισθὲν του τὸν ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως συμπράττοντα συνέταιρόν του, τὸν Μισσισιπῆν ἀνεξάντλητον, ἀκούραστον, διηνεκῆ χορηγοῦντα ἀδιάλειπτον κινητήριον δύναμιν, ὁ Χάλσους μὲ τὴν πλήρη συναίσθησιν ὅτι ἐπραγματοποίησε τὸ ἰδεῶδες του, ἐκίνησεν ἄρματηλατῶν ἐν θριάμβῳ πρὸς τὴν ἑπαυλίαν τοῦ Ἰ'αβάν.

Μολαταῦτα, εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου πλησίον εἰς μίαν λίμνην ἐνός τῶν μεγάλων πάρκων, αἴρνης ἐσταμάτησε, διέκοψε τὸ ρεῦμα καὶ ἐπὶ τινα λεπτὰ ἔμεινεν ἐντὸς τοῦ αὐτοκινήτου σκεπτικός, ἦτο δὲ ὠχρὸς καὶ σχεδὸν ἀκίνητος. Ἄπειρα αὐτοκίνητα διήρχοντο ἀπὸ πλησίον καὶ οἱ ἐντὸς αὐτῶν τὸν

παρετήρουν μετὰ περιεργείας, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τοὺς ἐπρόσεχε. Κατόπιν αἰφνηδίως ἤνοιξε τὸ ρεῦμα καὶ ἐστράφη ὀπίσω διευθυνόμενος εἰς τὸν οἰκίσκον του, ἐνθα καὶ ἔφθασεν ἐντὸς εἴκοσι λεπτῶν.

— Κάτι γρήγορα ἐπέστρεψες κύριε Χάλσου, τοῦ εἶπεν σχολιαστικῶς ὁ Σώλιβαν. Ἐόρηρες τὸ ἑκατομμύριον ποῦ μῶλεγες πῶς θὰ τόκαμνες ἀπόψε εἰς τὰς ἕξ ἡ ὥρα;

— Ὅχι, ἀλλαξά γνώμη. Ἄπειρά-σισα νὰ περιμείνω ἀκόμη ὀλίγον. Ὁ ἀρχιεργάτης ἐστράφη καὶ διευθύνθη ἀκροποδητεῖ εἰς τὴν σύζυγόν του.

— Ἄννα, εἶπε μὲ φωνὴν ἀνήσυχον καὶ χαμηλὴν, προσπόθησε νὰ καταπίσης τὸν κ. Χάλσους νὰ πλαγιάσῃ, καὶ ὅς του τίποτε νὰ πιῇ, νὰ τὸν κάμῃ, νὰ κοιμηθῆ κάμποσαις ὥραις. Ἐαρρῶ πῶς δὲν εἶνε καλὰ στό νοῦ του. Μιλάει σὰν παλαβός. Τὸ εἶπα ἀπὸ καιρὸ πῶς καὶ διάολος ἔχει μπῆ μέσα σαυτὸ τὸ ἐργαστάσιον. Κάτι θὰ συμβῆ νὰ τὸ ξέρης, ἀλλὰ ὅ,τι κι' ἂν συμβῆ ὁ κ. Χάλσους ἔπαθε ἀπὸ τὸ τὸ μυαλό του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4.

Λί νεάνιδες τῆς Ἀμερικῆς ἔχουν σφοδρὰς φιλοδοξίας καὶ ἔχομεν ἤδη γνωρισθῆ μὲ τὴν Βιργινίαν Δελαβάρη ἄρκετὰ ὥστε νὰ μορρώσωμεν μίαν ἰδέαν μέχρι ποίου βαθμοῦ δύναται νὰ φθάσῃ ἡ σφοδρότης αὐτῆ. Ἐξωτερικῆ ἐκφρασίς εἰς τὴν ψυχὴν δίδεται διὰ τοῦ σώματος. Τὴν ψυχὴν τὴν διαμορφώνει ἡ φιλοδοξία. Φυσικὸν ἐπομένως ἦτο ὑπὸ τὸ κράτος καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἰδιαζούσης τῆς φιλοδοξίας ἡ Βιργινία Δελαβάρη ἐξελέχθη

εἰς νεάνιδα ὑψηλήν, ἀξιοπρεπῆ, εὐειδῆ, ἐφρεκτικὴν, αὐτοκρατουμένην, ἀγαθήν, ἀβρᾶν, χαρίεσσαν, ἀκριβῶς διότι αὐτὰ ἦσαν τὰ προσόντα τὰ ὁποῖα ἐπόθει νὰ ἀναπτύξῃ καὶ ἐπόθει νὰ ἀναπτύξῃ αὐτὰ τὰ προσόντα διότι αὐτὰ ἐθεωροῦντο ὡς τὰ παραδεδεγμένα προσόντα μιᾶς ἀριστοκρατίας. Ἡ Βιργινία ἦτο θυγάτηρ ἀρτοποιοῦ, ἀλλὰ τί μὲ τοῦτο; Ὅταν ἡ ψυχὴ περιέχῃ πόθους πρὸς πρόσοδον καὶ ἀνάπτυξιν, ἡ σύμπτωσις τῆς γεννήσεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Ὅσοδήποτε ἐβλεπε τὴν Βιργινίαν εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Σικάγου μεταβαίνουσαν εἰς τὰ ἡμερήσια καθήκοντά της, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν ἐκλάβῃ εἰμὴ θυγατέρα ἐνὸς τῶν πλουσιωτέρων καὶ διαπρεπεστέρων πολιτῶν. Δὲν ἦτο προσποίησις ἢ στάσις της ἢ το φυσικὴ ἔκφρασις τοῦ ἐνδοτέρου πόθου της. Ἀνεπιγνώτως ἐγυμνάζετο ὅλας τὰς στιγμὰς τῆς ἡμέρας νὰ εἶνε οἷα ἐπόθει νὰ εἶνε.

Τὸ καλῆτερον βοήθημα μιᾶς φιλοδοξίας ἐγκείται εἰς τὴν σφοδρότητα τῆς φιλοδοξίας. Ἰκάστος ἀπὸ ἡμᾶς εἶνε πράγματι ὅ,τι ποθεῖ νὰ εἶνε, ἔχει ὅ,τι ποθεῖ νὰ ἔχῃ, ἀρκεῖ νὰ στέργῃ νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα. Δὲν εἶνε ὕψος εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ δύναται ἡ Βιργινία νὰ φθάσῃ. Τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὰ ὕψιστα εἰμὴ μόνον ἐν πράγματι. Μόνον ἐὰν τῆς συνέβαινε τὸ δυστύχημα νὰ ὑποπέσῃ εἰς ἔρωτα, μόνον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἀνεκόπτετο ἢ ἐπὶ τὰ πρόσω πορεία της. Τὸ παράστημά της τὸ ἀριστοκρατικὸν καὶ ἡ καλλονὴ της ἀπέβησαν αἰτίαι αἱ ὁποῖαι τῆς ἐδημιούργησαν πολλοὺς ἐχθρούς. Ἀμ-

ρότερα αὐτὰ τὰ προσόντα εἶνε πρόξενα μίσους ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ πλοῦτος. Συκοφαντικαὶ διαδόσεις ἐναντίον της δὲν ἔλειπαν, ἀλλ' εἰς ὅλα ταῦτα ἡ Βιργινία ἀντέτασσε πλήρη ἀδιαφορίαν. Ἦτο χαριτόβρυτος καὶ ἀξιοπρεπῆς πρὸς ὅλους ἀδιακρίτως. Ὁ κύριος σκοπὸς της ἄλλως τε ἦτο νὰ ἐξασκῆται διηνεκῶς εἰς τὸ ἀριστοκρατικὸν καὶ ἡγεμονικὸν ἦθος. Ὅλα τὰ ἄλλα τῆς ἦσαν ἀδιάφορα. Ἰὰ κατ' αὐτῆς μίση τὰ ἄρινα νὰ τρέχουν τὸν δρόμον των. Καὶ ὅσω μᾶλλον ἠκολούθει αὐτὴν τὴν τακτικὴν τὸσω μᾶλλον ἠῤῥξανον τὰ προσωπικά της θέλγητρα, καὶ τὸσω μᾶλλον ἐμαίνοντο αἱ συνάδελφοί της εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἰταρείας. Ἴν τούτοις μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ μίση ἡ Βιργινία οὐδένα κίνδυνον διέτρεχεν. Ὁ μόνος της κίνδυνος, ὡς εἶπομεν ἦτο ὁ ἐνδεχόμενος ἔρωτας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν εὐκόλως τὸν ἀπέφευγεν. Ἀν ἐνεφώλευσε πῦρ εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς τῆς νέας, βεβαίως ἢ τὸ ἔσβυσεν, ἢ τὸ ἐναποταμίευσε διὰ τὸ μέλλον. Ἴπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐννόει νὰ παρεκκλίνῃ ἀπὸ τὸν μέγαν σκοπὸν της. Ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον καὶ ὅλους φιλοφρονέστατα τοὺς ἀπέρριψε. Πλήρης ψυχραιμίας καὶ φιλοδοξίας ἠκολούθει τὸν δρόμον της καὶ ἀνέμενε τὴν στιγμὴν της.

Πλήρης ψυχραιμίας καὶ φιλοδοξίας ἠκολούθει τὸν δρόμον του καὶ ὁ Ἰωάννης Ρ'αβάν. Δύο φιλοδοξότερα ὄντα, ἔχοντα μάλιστα καὶ τὸσον ὁμοιάζουσαν ἰδιοσυγκρισίαν, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εὔρη τις καθ' ὅλον τὸν κόσμον, ὁ Ἰωάννης Ρ'αβάν βραβυμῆδον ἐφθασεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ εὐρίσκη εἰς τὴν ψυχὴν τῆς

Βιργινίας τὸν μόνον ἀντιλήπτορα ἐν ταῖς δοκιμασίαις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ του βίου καὶ μάλιστα καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ, τόσον ἦτο τὸ τάκτ διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Βιργινία τὸν ἐσαγήνευε καθισταμένη ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀπαραίτητος εἰς αὐτόν. Κατήντησε γὰρ τοῦ ἀποβῆ, ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς ὅλας τὰς περιπλοκάς του καὶ τὰς ἀμηχανίας του· κατώρθωσε δὲ τοῦτο χωρὶς ἐπίδειξιν ἐπιβολῆς, ἰκανότητος ἢ γνώσεων, ἀλλὰ μὲν διηνεκῆ ταπεινοφροσύνην καὶ γλυκύτητα καὶ ἠδονὴν εἰς τὸ γὰρ τοῦ χρησιμεύει γοργῶς, ἀνεπιδείκτως καὶ τελεσφόρως.

Καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα, τοῦ ἦτο δεξιὸν χέρι. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶχε φροντίσει γὰρ γίνῃ κάτοχος ἀπείρων λεπτομερειῶν τεχνικῶν καὶ θεωρητικῶν ὥστε γὰρ μὴ τὸν ἀφήσῃ ἀμηχανοῦντα οὔτε μίαν στιγμὴν. Τοῦ ἐχρειάζετο ἐν δυσεύρετον ἐργαλεῖον; Τοῦ τὸ ἐπρομήθευεν ἀμέσως διὰ μιᾶς ἀντιλαμβανομένη τι ἀκριβῶς τοῦ ἐχρειάζετο. Τοῦ διέφρευγεν ἀπὸ τῆν μνήμην ἐν ὄνομα, μίαν ἡμερομηνία, ἐν γεγονός; Τοῦ τὸ ὑπενθύμιζεν ὡς γὰρ ἦτο μνημονικὴ μηχανικὴ. Ὁ Ραβὰν δὲν ἦτο καθόλου εἰδήμων τῶν κοινωνικῶν ἐθιμοτυπιῶν καὶ λεπτοτήτων. Ἡ Βιργινία ἢ ὁποία εἶχεν ἐπιμελῶς φροντίσει γὰρ γίνῃ ἐντριβῆς εἰς ὅλα ταῦτα, πάντοτε ἦτο ἐτοίμη μὲν τάκτ διστακτικὸν καὶ μετριόφρον γὰρ τοῦ ὑποδεικνύῃ εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τί ἐπρεπε γὰρ πράξῃ καὶ τί οἱ ἄλλοι ἐπρεπε γὰρ πράξουν. Χωρὶς γὰρ τὸν ἀφήσῃ γὰρ τὸ αἰσθάνεται τοῦ ἐξομάλυνε καὶ τοῦ ἐκανόνιζε τὰ πάντα. Ἰξώφλει τοὺς λογαριασμούς του ἢ ἰδία καὶ τὸν ἐκράτει ἐνήμερον εἰς ὅλας

τὰς πιστώσεις καὶ χρεώσεις αὐτοῦ. Ἰὴν ἐνοχλητικὸς ἐπισκέπτῃς ἐζήτει γὰρ τὸν ἴδῃ, αὐτῇ μὲν μεγάλην λεπτότητα ἀπεσόβει τὸ πρᾶγμα χωρὶς γὰρ προκαλέσῃ δυσἀρέσκειαν. Ἰὴνε ἴαν φυσικὸν ὅτι μισθός της ἦτο ἐκτάκτως γενναῖος. Ἀλλ' ἡ Βιργινία δὲν ἀπέβλεπεν εἰς αὐτό. Ἡ φιλοδοξία της ἦτο ἀχαλίνωτος καὶ ἐστηρίζετο εἰς πρόγραμμα ὠρισμένον. Ὁ Ραβὰν τῆς ἦτον ἀπαραίτητος ὅσον καὶ αὐτῇ ἦτον ἀπαραίτητος εἰς αὐτόν. Περὶ τοῦ διπλοῦ τούτου γεγονότος αὐτὸς δὲν εἶχε τὴν παραμικρὰν ἰδέαν ἀλλ' αὐτῇ τὸ ἐγνώριζε πολὺ καλά. Ἦτο φυσικὸν γὰρ συμβαίνουν συχναὶ συναντήσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ γὰρ φαίνονται μάλιστα μαζὺ καὶ εἰς δημόσια μέρη, ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο γὰρ κάμῃ βῆμα ἀνευ αὐτῆς εἴτε ἐπαγγελματικῶς εἴτε κοινωνικῶς. Ἰννοεῖται ὅτι ψιθυρισμοὶ καὶ σχόλια ἦσαν ἢ ἀναπόφευκτος συνέπεια καὶ παντοῦ ἐγένετο λόγος χλευαστικὸς διὰ τὸ ἀχώριστον ζεῦγος καὶ τὰς τιμαλφεῖς ἐνδυμασίας τῆς δεσποινίδος Δελαβάρη, ἀλλ' ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἄδικα καὶ πᾶσα κατ' αὐτῶν διάδοσις ἦτο συκοφαντία. Βεβαίως τὸ γὰρ φαίνονται τόσῳ πολὺ μαζὺ χωρὶς γὰρ δίδουν καμμίαν ἐξήγησιν καὶ τὸ γὰρ ἐπιδεικνύουν τόσῃ ἀλληλεκτιμῆσιν ἦτο ὑπερβασία καὶ περιφρόνησις τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν ἦτο ἀσέβεια πρὸς τὰ κατὰ συνθήκην ψεύδη, διότι ἡ Βιργινία ἦτο ὑπαλληλὸς του, ἀλλὰ παρανομία ἢ ἐκτροχιάσις οὐδεμία μεταξὺ αὐτῶν συνέβη. Διὰ τὰς κοινωνικὰς ὑπερβασίας ὁ Ραβὰν δὲν ἐταράσσετο ποσῶς. Ἰθεώρει ὅτι ὅλαι αἱ κοινωνικαὶ συνθήκαι ἤρχιζαν ἀπὸ αὐτόν. Ἦτο αὐτὸς ἢ πηγὴ τῆς

έθιμοταξίας, ὁ ἰδρυτής της, ὁ Καρολομάγνος της. Ἡ Βιργινία δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὸν ἑαυτὸν της νὰ ταραχθῆ διὰ τὰς ὑπερβασίας διότι ἐβάδιζεν πρὸς ἓνα σκοπὸν καὶ ἄφρινεν ὅλα τὰ ἄλλα νὰ τρέχουν τὸν δρόμον τῶν ἐνόσῳ δὲν διεκύβευον τὸν σκοπὸν της.

Τὸ γεγονός εἶνε ὅτι τὰ δύο αὐτὰ ὄντα ἦσαν κυριευμένα ἀπὸ μεγαλομανίαν καὶ ἐπρόχωρον πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῶν σχεδίων τῶν. Ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ προκύψῃ ἡ ψυχολογικὴ στιγμή τὴν ὁποίαν βεβαίως ἡ Βιργινία ἐκαρᾶδόκει, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ρ'αβάν δὲν ὑπωπτεύετο ὡς μέλλουσαν ποτὲ νὰ προκύψῃ. Μία στιγμιαία διάχυσις, ἓνας ἀπρόοπτος ἐνθουσιασμός, ἤρκεσε νὰ φέρῃ τὴν ψυχολογικὴν στιγμήν. Ὁ Ρ'αβάν μίαν ἑσπέραν ἐνῶ συνωμίλει μὲ τὴν Βιργινίαν ἠσθάνθη ὅτι αὐτὴ ἦτο ἡ γυνὴ ἡ ὁποία ἦτο προωρισμένη νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὸν κολορῶνα τῆς φιλοδοξίας του ὡς ὀριστικὴ σύντροφος τοῦ βίου του, ὡς σύζυγός του, ὡς συμμέτοχος τοῦ μεγαλείου του καὶ τοῦ πλούτου του. Πράγματι αἱ σκέψεις του αὐταὶ καὶ τὰ προσόντα τῆς Βιργινίας τοῦ ἐνέπνευσαν ἀληθῆ ἔρωτα. Καὶ ἦτο ἡ πρώτη φορὰ ὅπου ἠσθάνθη τὴν δύναμιν τοῦ ἔρωτος. Ἰὺς τὴν ἐξομολόγησιν του ἡ Βιργινία προσεποιήθη ὅτι ἔμεινε κατάπληκτος καὶ ἐμβρόντητος χωρὶς δὲ νὰ ἐκφράσῃ τίποτε τὸν ἀφῆκε νὰ συμπεράνῃ ἐκ τοῦ τρόπου της ὅτι τὸ αἶσθημα ἦτο ἀμοιβαῖον. Ὁ Ρ'αβάν δὲν ἦτον ὁ ἄνθρωπος τῶν ἀναβολῶν. Τὴν ἐπιούσαν ἡ δεσποινὶς Βιργινία Δελαβάρη ἦτο κυρία Ρ'αβάν κατὰ τοὺς τύπους τῆς κοινωνίας καὶ τοὺς νόμους τοῦ κράτους.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Ὁ Ρ'αβάν ἐπεδαψίλευσεν εἰς τὴν νεαρὰν σύζυγόν του κοσμήματα καὶ πολυτίμους λίθους ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων. Ἡ Βιργινία τὰ ἐφόρει κατ' ἀρχὰς μὴ δυναμένη νὰ ἀντιστῆ εἰς τὴν γοητείαν τῶν καὶ ἠστραπτεν ὅλη ἀπὸ αὐτά. Ἰὺς τὴν Νέαν Ἰόρκην καθὼς καὶ εἰς τὸ Σικάγον ἦτο γνωστὴ ὑπὸ τὸ παρώνυμον « Ἡ Κυρία μὲ τὰς ἀστράπας ». Βαθμηδὸν ὅμως ἡ μαγγανεία τῶν κοσμημάτων ὑπεχώρησεν εἰς τὴν συναίσθησιν ὅτι εἶνε χυδαῖον πρᾶγμα ἡ πληθὺς τῶν πολυτίμων λίθων. Ἐπεκράτησεν ἡ ἀληθῆς ἡγεμονικὴ ἀντίληψις τοῦ ἀπερίττου καὶ ἀπλοῦ εἰς τὰς περὶ καλαισθησίας κλίσεις της. Τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀντιλήψεως ταύτης ὑπέστη βαθμηδὸν καὶ ἡ ἑπαυλις. Ἡ Βιργινία Ρ'αβάν ἠγόρασε πράγματα φιλόκαλα καὶ ἀπλά καὶ ἀντικατέστησε δι' αὐτῶν βαθμηδὸν τὴν βαρεῖαν διακόσμησιν καὶ ἐπίπλωσιν τοῦ μεγάρου καὶ προσέδωκεν εἰς τὸ σύνολον καὶ εἰς τὰς λεπτομερείας ἀρχοντικὸν τινα τόνον διὰ τὸν ὁποῖον τὸ ὄνομα τοῦ Ρ'αβάν ἐρημίσθη ὡς ἄνδρός μὲ σπάνιον καλλιτεχνικὸν τάλαντον. Ἰὺς τοὺς μέχρι τοῦδε τίτλους του εἰς θαυμασμόν, προσετέθη καὶ ὁ τίτλος τοῦ προστάτου τῶν ὠραίων τεχνῶν. Ὁ Ρ'αβάν ἐσεμνύετο βλέπων νὰ εὐρύνεται ὁ κύκλος τῶν ἐπισκεπτῶν του καὶ ἀντιλαμβανόμενος ὅτι εὕρισκον ἄφογον εἰς ὅλα τὸ μέγαρόν του ὑπὸ ἐποψιν λεπτότητος, ἀξιοπρεπείας καὶ πλούτου. Ὁ κοινωνικὸς ὀρίζων τοῦ Ρ'αβάν εὐρύνθη καταπληκτικῶς ἀφ'

ὅτου ἡ Βιργινία ἐγένετο ἡ Δέσποινα τοῦ μεγαλοπρεποῦς του μεγάρου. Πύλαι αἱ ὅποια μέχρι τοῦδε τοῦ ἦσαν ἐπιμόνως κλεισταί, τοῦ ἠνοίχθησαν ὅλαι ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης. Ἡ Ἰ'αβάν ἦτον ἕξαλλος ἀπὸ ὑπερήφανειαν καὶ χαρὰν διὰ τὸ ἐνώπιόν του ἀνελίσσόμενον πανοράματικόν μέλλον του. Ἰ'κατοντάκις τῆς ἐβδομάδος ἤρπαζε τὴν σύζυγόν του εἰς τὰς ἀγκάλας του ἐναδρυνόμενος καὶ ἀποθαυμάζων τὸ κάλλος τῆς, τὴν νεαρότητά της, τὸ θάρρος της καὶ τὴν καταλληλότητά της διὰ τὸν βίον τὸν ὅποιον αὐτὸς ἐδημιούργησεν. Ἡ Βιργινία καθίστατο ὠραιότερα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ μεγαλοπρεπεστέρα. Ἄνευ οἰασδῆποτε δυσχερείας συνηριθμήθη μεταξὺ τῶν μεγάλων κυριῶν τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας. Ἰ'κ τῶν χιλιάδων αὐτοκινήτων τὰ ὅποια διήρχοντο ἀπὸ τὸ μέγαρον τοῦ Ἰ'αβάν, μόνον δέκα ἢ δώδεκα ἐσταμάτων πρὶν διὰ νὰ τὸ θουμάσουν. Ἦδη ἐσταμάτων ἑκατὸν ἕως διακόσια καὶ περιειργάζοντο τοὺς θουμαστοὺς περιβόλους του καὶ τὰ ἑκπαγλα ἄλση του. Ἰ'νῶ ἡ Βιργινία ἐτελειοποιεῖ τὸ ἦθος της διηνεκῶς, ταυτοχρόνως ἐμαλάσσετο ἡ ἀγροικία τοῦ Ἰ'αβάν, ἢ δὲ περιβολή του ἦτο συστηματικῶς ἀψογος, καίτοι ἐπληθύνοντο αἱ λευκαὶ τρίχες τῆς κεφαλῆς του. Ἄμροτέρων τὸ γλυκύτατον ὄνειρον τοῦ βίου των ἐφαίνετο πραγματοποιημένον. Ἰ'ξεπληρώθησαν οἱ πόθοι των. Ἄπέκτησαν ὅ,τι ἐπεδίωκον ἑκάτερος εἰς χωριστὸν μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ παράλληλον δρόμον. Τί δὲ ἀπέκτησαν; Ἄπολαυσιν, ἀνάπαυσιν, εὐμάρειαν, ἀεργίαν, κολακείας καὶ

ἀμεριμνησίαν. Τί ἄλλο νὰ ἐπιδιώξῃ κανεῖς; Ἰ'σχει ἢ σημερινὴ κοινωνία ἄλλο τι ἄξιον ἐπιδιώξεως; Προβλήματα δὲν εἶχον πλέον νὰ λύσουν. Ἦ ἔλυσαν ὅλα. Ἦσαν κορυφαί τῆς κοινωνίας· εἶχαν τὴν μαγικὴν ράβδον τοῦ Ἄλαδίν, διὰ τῆς ὁποίας ὅ,τι ἔθιγον τὸ μετέτρεπον εἰς ἄξιαν καὶ μεγαλοπρέπειαν. Κατὰ τὴν ἀντίληψίν των ἔφθασαν εἰς τὸν πυλῶνα τῆς εὐδαιμονίας. Ἄν ἡ θεωρία των περὶ εὐδαιμονίας εἶνε ἢ ὀρθὴ θεωρία, βεβαίως ἔφθασαν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶνε δυνατόν ὁ ἄνθρωπος τῆς σήμερον νὰ φθάσῃ. Ἰ'σχομεν συνειθίσει νὰ θουμάζωμεν καὶ νὰ ζηλεύωμεν καὶ νὰ μιμούμεθα τοὺς φθάνοντας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὸν κολοῦῶνα τῆς εὐδαιμονίας. Ἄλλ' ἂν τὸ ἄρμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐποχοῦνται, συντρίψῃ ὑπὸ τοὺς τροχοὺς του τὰ πλήθη τῶν θουμαστών των, τί ἐνδιαφέρει τοὺς ἐποχομένους; Τί τοὺς μέλει τοὺς θουμαβέοντας; Ἰ'πὶ πολὺν καιρὸν ὁ Ἰ'αβάν καὶ ἡ σύζυγός του ἠγνόουν ὅτι ἐν ἀπὸ τὰ θύματα τὰ συντριβόμενα ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ ἄρματος των ἦτον ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἰ'αβάν Σοφία.

Ἄτυχῆς γυνή. Ἰ'ἴνε ἔτος ἤδη ἀφ' ὅτου ἐν τῷ δικαίωματί της ἠδύνατο νὰ ἴσταται εἰς τὴν κορυφὴν ὑπεράνω πάντων ἀφ' οὗ ὁ σύζυγός της ἐξησφάλισε τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, ὡς εἶδομεν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηρτῶντο τὰ πάντα. Ἰ'ν τούτοις ὄχι μόνον ὑπεσκελίσθη εἰς τὴν δεσποτείαν τοῦ μεγάρου, ἀλλὰ καὶ ταχύτατα ἐλησμονήθη. Πρὸς τούτοις συνειθίσασα εἰς τὴν εὐμάρειαν τοῦ μεγάρου ἀπέστεργε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν οἰκίσκον

τοῦ ἐργοστασίου, τὸν οἰκίσκον δηλαδή τοῦ συζύγου της. Ὁ σύζυγός της σπανίως ἤδη τὴν ἐπισκέπτεται. Φυσικὸν ἦτο νὰ μισῇ τὴν κυρίαν Ἰ'αβάν μὲ ὄλον τὸ μῖσος τῆς ψυχῆς της. Καὶ ἡ μητριὰ της, ἡ κυρία Ἰ'αβάν ἀνταπεκρίνετο εἰς αὐτὸ τὸ μῖσος μὲ τίποτε περισσότερο παρά μὲ ἓν βλέμμα κατ' εὐθεΐαν εἰς τοὺς μέλανας ὀφθαλμοὺς τῆς Σοφίας. Ἦτο βλέμμα ἀθῶον, γαλήνιον, καὶ ἐντελῶς ἀροβον. Τὸ ἄρμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ Βιργινία Ἰ'αβάν ἐπωχεῖτο, συνέτριβεν ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ τῆν νεαρὰν σύζυγον τοῦ Χάλσου. (1) Ἰ'αβάν ἐντελῶς ἐλησιμόνησε τὴν θυγατέρα του. Ἡ κυρία Ἰ'αβάν ἐπίσης τὴν ἐλησιμόνησεν ἢ ἐφαίνετο ὅτι τὴν ἐλησιμόνησεν.

Ἡ φαντασία τοῦ Ἰ'αβάν ἦτο ἐμπλεως ἀπὸ αὐτοθαυμασμόν δι' ὅσα κατώρθωσεν. Ἦγάλλετο βλέπων πόσον ὅλοι τὸν ἐζήλευον διὰ τὰ κατορθώματά του καὶ διὰ τὰ προνόμιά του, ἀλλὰ ὡς μέγιστον τῶν κατορθωμάτων του καὶ τῶν προνομίων του ἔτασσε τὴν κατάκτησιν τῆς Βιργινίας. Εἶχε τὴν ὠραιότεραν γυναῖκα τοῦ Σικάγου. Τί μεγαλητέρα ἀπόδειξις τῆς δυνάμεώς του; Ἦν τούτοις ὁ πανίσχυρος Ἰ'αβάν δὲν ἐγνώριζεν ὅτι πράγματι ἦτον εἰς τὰς χεῖρας ὄντος ἰσχυροτέρου ἀπὸ αὐτόν. Ἦν τῇ φαντασίᾳ του ἐβλεπε τὸν ἑαυτὸν του πλήρη μεγαλειότητος, κράτους καὶ ἐπιβολῆς ἀκατανικήτου, ἀλλὰ δὲν ὑπωπτεύετο ὅτι πράγματι ἦτο νευρόσπαστον εἰς τὰς χεῖρας τῆς Βιργινίας.

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ 2,

Ἰσθαίμων ἐν μέσῳ τῶν οἰκιακῶν θελγήτρων τοῦ ὁ Ἰ'αβάν δὲν παρηκολούθει μὲ ἀρκετὴν προσοχὴν τὰ τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἠγνόει ὅτι αἱ ἐργασίαι δὲν ἐβάδιζον γοργῶς. Ἦπειτα πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸν ἐστενοχῶρει δεινῶς ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ πολύτιμον μυστικὸν εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Χάλσου κρυμμένον. Λι ἐπισκέψεις τοῦ Χάλσου εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Ἰ'αβάν ἐγίνοντο σπανιώτεραι ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα, ἀροῦ ἄλλως τε καὶ ἡ κυρία Χάλσου ἐδεικνύετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον δυσαρεστημένη, διότι ὁ σύζυγός της δὲν κατώρθωσε τόσον καιρὸν νὰ τελειώσῃ τὸ ζήτημα τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καλοῦτω θέσῃ αὐτὴν εἰς τὴν περιωπὴν τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ἡ Βιργινία. Ἦπειτα ἀπηχθάνετο τὰς ἀριστοκρατικὰς διατυπώσεις τοῦ μεγάρου Ἰ'αβάν. (1) Ἦχι ὅτι δὲν θὰ διέπρεπεν εἰς οἶονδῆποτε ἀριστοκρατικὸν κύκλον. Εἶχε ὠραίαν καὶ γοητευτικὴν παρουσίαν καὶ πλοῦτον γνώσεων ὡς ἐκ τῶν ὁποίων προσόντων θὰ ἐπρώτευσεν ἐν μέσῳ τοῦ σμήνους τῶν νεανιῶν, οἱ ὅποιοι ὑπὸ μίαν ἢ ἄλλην πρόφασιν ἐπροθυμοποιούντο νὰ ἐπισκέπτωνται τὸν κύριον—καὶ τὴν κυρίαν—Ἰ'αβάν.

Μίαν ἐσπέραν ὁ Χάλσους ἦλθεν εἰς τὸ μέγαρον καὶ εὔρεν τὸν Ἰ'αβάν, τὴν Βιργινίαν καὶ τὴν Σοφίαν μόνους καθήμενους εἰς τὴν εὐρεΐαν καὶ ἐπιμήκη βεράνταν τὴν βλέπουσαν πρὸς τὴν ἀπέναντι λίμνην. Παρετήρησεν ἓνα πρᾶγμα τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὸ ὅποιον δὲν εἶχε ποτὲ πρὶν παρατηρήσει. Ἦ Βιργινία Ἰ'αβάν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπομακρύνῃ τὰ βλέμματά της ἀπὸ πάντων

του. Ὁ Χάλσους εἶχε τὸ ἥμισυ τῆς ἡλικίας τοῦ συζύγου τῆς. Ἀλλά, πλὴν τούτου, εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ὑπῆρχεν ἓνα φῶς ὄνειρώδες, εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του μία ἐκφρασις ἐλεγχούσα νουν ταξειδεύοντα εἰς ἀποστάσεις καὶ εἰς βάθη ἀπρόσιτα εἰς ἡμᾶς. Ἦν γοητεῖαν ταύτην ἡ Βιργινία τὴν εὑρίσκειν ἀκαταμάχητον καὶ διὰ τοῦτο τὸν παρετήρει συχνὰ ἐταστικῶς. Ἦσθάνετο κάποιαν μυστηριώδη καὶ ἀνεξήγητον συγγένειαν μετὰ τοὺς διαλογισμούς του. Ἦσθάνετο ὡσάν νὰ ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς φρονήματα παρεμμερῆ μετὰ τοῦ Χάλσου οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦσαν.

Ὁ Ραβάν ὑπεδέχθη ἐγκαρδίως τὸν γαμβρόν του.

— Ἔλα κάθησε, Κάρολε, ἐδῶ ἐξωστὸν ἐξώστην. Ἔϊνε μαγευτικὴ βραδεία ἀπίψε. Πάρε ἓνα τσιγάρο, εἶπε κομίζων ἐσωθεν τὸ κιβώτιον τῶν τσιγάρων, πάρε κι' ἄλλα, παιδί μου, πάρε πολλά, πάρε ὅσα θέλεις. Εἶναι τσιγάρα αὐτὰ ὅπου δὲν τὰ βρίσκεις παρὰ εἰς τὴν Λέσχην τῶν φιλελευθέρων. Δύο δολλάρια ἕκαστον τὰ πληρώνω.

Ὁ Χάλσους ἤκουε σχεδὸν ἀφηρημένος. Ὁ Ραβάν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν καρέκλαν του πλησίον τῆς συζύγου του, ὀλίγον τι ἀπωτέρω ἐπὶ τοῦ ἐξώστου... Ἦτο πλέον ἐξαλλος ἀπόψε μετὰ τὰ κάλλη τῆς. Ἡ Βιργινία ἐκάθητο εἰς τὸ ἀμυδρὸν φῶς, ἤρεμος, γοητευτικὴ, φροροῦσα κυανόλευκον ἐσθῆτα δουσῆς μετὰ ἀραχνώδεις δαντέλαις, ὅπως πάντοτε ἐνδύετο τὸ ἑσπέρας, καὶ μετὰ ἀναλαμπὴν πολυτίμου λίθου ἐνιαχοῦ τῆς περιβολῆς τῆς, ἐκδηλουμένην ὁσάκις τυχαίως ἢ αὔρα διαχωρίζουσα τὰ πα-

ραπετάσματα ἄφινε νὰ ἐξέλθῃ ἀκτὶς φωτὸς ἐκ τῶν ἐνδόν. Ἦσαν στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας ὁ Ραβάν προθύμως θὰ διένειμε εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ ἐν κιβώτιον τσιγάρων οἷα τὰ τῆς Λέσχης τῶν φιλελευθέρων.

— Γιούχαριστῶ, κύριε Ραβάν, εἶπεν ὁ Χάλσους λαμβάνων ἐν μόνον τσιγάρον ἀπὸ τὸ κιβώτιον τὸ ὁποῖον ὁ ξεναγὸς του ἐτοποθέτησεν ἐπὶ τοῦ πλησίον του μικροῦ τραπεζίου. Θὰ ἀρκεσθῶ εἰς ἓν μόνον. Δὲν πρέπει νὰ κακοσυνειθίσω. Δύο δολλάρια τὸ ἓνα τὰ τσιγάρα δὲν μᾶς συμφέρει ἀκόμη νὰ τὰ πληρώνωμεν, ἐμὲ καὶ τὸν Σώλιβαν.

Ἐπροχώρησεν ἀκολούθως κατὰ καθῆκον, πρὸς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς βεράνδας, ἐνθα ἐκάθητο μορφή ὀλιγώτερον ἀστράπουσα, ἡ Σοφία ἢ σύζυγός του. Δὲν εἶχε σηκωθῆ νὰ τὸν προῦπαντήσῃ.

Ἐκάθησε πλησίον τῆς καπνίζων καὶ ἀντήλλαξαν μόνον δύο λέξεις.

— Ἔκαμες μῆνα νάλθης Κάρολε, καὶ οὔτε μιλεῖς. Δὲν φαίνεσαι νὰ χῆς πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ μέ.

Ὁ Χάλσους ἐσκέρθη ὀλίγον πρὶν ἀπαντήσῃ καὶ κατόπιν εἶπε·

— Δὲν εἶνε δίκαιον αὐτό ποῦ λές.

— Πῶς δὲν εἶνε δίκαιον; Ἔϊνε ἡ ἀλήθεια.

— Ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι δὲν μοῦ μένει στιγμὴ καιρός. Ἔπειτα ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι δὲν φαίνεται νὰ σὲ παραμέλη.

— Δὲν σοῦ μένει στιγμὴ καιρός; Δὲν μπορῶ νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἐρχάζεσαι ἀδιακόπως μέρα καὶ νύχτα.

— Βέβαια ἢ μποροῦσα νὰ ἐρχομαι

κάθε βράδυ μετά τὸ δεῖπνο . . . νὰ πλένωμαι ἀπὸ τῆ καπνιά καὶ ἀπὸ ταῖς στάχταις, νὰ φορῶ τὸ φράκο μου καὶ νὰ φθάνω μὲ τὸ ἀμάξι μου διὰ νὰ κἀμνω ἐπίσκεψιν τῆς συζύγου μου. Ἡ σύζυγός μου κατοικεῖ εἰς μέγαρον, ἀλλὰ ἐγὼ ποῦ κατοικῶ. Ἰππεῖτα ὅταν ἔρχωμαι ἀρχίζεις τὰς ἐπικρίσεις πρὶν καθίσω. Ὅταν ἤκουον νέος ἔλεγα πάντοτε ὅτι ἐάν μου ἐτύχαινε σύζυγος ἢ ὁποῖα νὰ ἔχη τὴν ἀρρώστεια νὰ ἐπικρίνη, θῆελα νὰ τὴν ἀρήσω.

— Τί ἐννοεῖς; ἠρώτησεν ἡ Σοφία μὲ τόνον ἐπιτακτικόν.

Ἰάλιν ὁ Χάλσος ἐσκέρθη καὶ κατόπιν ἀπήντησε.

— Ἀπάνω κάτω αὐτὸ ποῦ λέγω, κυρία Χάλσου, ἀροῦ μὲ ἐρωτᾶς τί ἐννοῶ. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἐσὺ μὲ ἀφῆρες ὅταν εἶχα τὴν ἀνάγκην σου. Ἀρκετὰ βάσανα ἔχω μὲ τὸ ἐργοστάσιον· δὲ θέλω νὰ προσθέσω καὶ ἄλλα. Ἴχεις τὸν πατέρα σου τὸν ἐκτομμυριοῦχον· ἐγὼ εἶμαι πένης καὶ παρίας, θυμὰ τῆς πλουτοκρατικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

— Φαίνεται ὅτι ἔμαθες τὴν διάλεκτον τῶν ἐργοστασίων. Μιλεῖς σὰν τοὺς ἐργάτας.

— Ναι ἀλήθεια λὲς σαυτὸ ὅσφ πάω γίνομαι ἀγροῖκος καὶ χυδαῖος.

Δὲν ἐνδαιτώμαι εἰς μέγαρον. Φαντάζομαι ὅτι ἔχεις πολὺ λεπτυνθῆ εἰς τὴν ὀμιλίαν καὶ εἰς τὸ ἀξάν καθὼς καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα· αὐτὸ ἀπλῶς σημαίνει ὅτι ὑπάρχει μέγα χάσμα μεταξὺ μας, Σοφία. Τὸ ἐσκέρθης ποτὲ αὐτό;

— Ἴχω σκερθῆ πολλὰ πράγματα, ἀπήντησε μὲ πικρίαν.

— Ἴμποροῦσες νὰ τὰ σκερθῆς καὶ πρὶν ἔλθῃς ἐδῶ νὰ κατοικήσης. Ἀλλὰ

δὲν σοῦ ἤρεσε τὸ σπῆτι ποῦ εἶχε νὰ προσφέρῃ ὁ σύζυγός σου. Ἰπροτίμησες κάτι καλῆτερο ὁποῦ εἶχε νὰ σοῦ προσφέρῃ ὁ πατέρας σου. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι μὲ ἐγκατέλειψες. Οὔτε δύο φοραῖς δὲν ἤλθες εἰς τὸ σπῆτι μας ἀφ' ὅτου ἐγκατεστάθης ἐδῶ. Εἶνε τὸ ἴδιον ὡς νὰ μὴ ἦσουν σύζυγός μου πλέον ἀπὸ τότε.

— Λοιπὸν τί ἐννοεῖς;

— Ἀροῦ μὲ ἀναγκάζεις νὰ σοῦ τὸ πῶ, σοῦ τὸ λέγω· τὰ δικαστήρια αὐτὸ τὸ ὀνομάζουν ἐγκατάλειψιν. Δὲν σκοπεύω νὰ ἀρήσω αὐτὴν τὴν κατάστασιν νὰ ἐξακολουθήσῃ. Εἶμαι νέος καὶ θὰ φροντίσω περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου.

— Εἶσαι ἐγωῖστῆς ὅπως ὅλοι οἱ ἄνδρες.

— Δὲν σκοπεύω νὰ τὸ συζητήσω αὐτὸ τὸ θέμα ποσῶς, Σοφία, ἐκτὸς μόνον διὰ νὰ εἶπω ὅτι ὀμιλεῖς τώρα ὡς Ἰ'αδάν. Δὲν εἶσαι πλέον ὡς ἡ μητέρα σου ὅπως ἦσουν ὅταν σ' ἐπῆρα. Τώρα ἀλλαξες. Ἰκείνη ἦτο καλὴ γυναῖκα καὶ καλὴ σύζυγος. Τὸ κεφάλι σου ἐπῆρε ἀέρα μὲ τὰ ραβάνεια σχεδία καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶνε ὅτι ἂν σοῦ εἶπω νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὸ σπῆτι μας δὲν θὰ συγκατανεύσῃς.

— Νὰ πάω γὼ νὰ ζήσω σαυτὴν τὴν τρύπα;

— Ναι, αὐτὴ τὴν τρύπα ἔχω.

— Ὁ πατέρας σοῦ δίδει χρήματα ἅμα θέλεις.

— Ἰὰ χρήματα τοῦ πατρὸς σου δὲν μοῦ κἀμνουν καὶ αὐτὸ δὲν εἶνε ἀπάντησις. Ἰγὼ ἀπόψε ἤλθα νὰ συνεννοηθῶμε διὰ νὰ ξέρω ποῦ εὐρίσκομαι.

— Τί ἔπαθε τὸ ἐργοστάσιον; Γιατί δὲν ἔκαμες ἀκόμη τίποτε; Ὁ πατέρας

εἶνε τρομερὰ ἀγανακτημένος μαζί σου.

— Καὶ πῶς ξέρεις ὅτι δὲν ἔκαμα τίποτε;

— Γιατί λοιπὸν ὁ πατέρας ἀνησυχεῖ;

— Διότι δὲν ξέρει τί τοῦ γίνεται. Δὲν μοῦ εἶπε ποτέ ὅτι ἀνησυχεῖ.

— Λοιπὸν τὸ ἐπέτυχες τὸ ρεῦμα; Δουλεύει ἡ μηχανή;

— Ἡ μηχανή δουλεύει καὶ ἡ ἰδέα εἶνε δική μου· δὲν εἶνε τοῦ πατρός σου· ὁ πατέρας σου δὲν ἔκαμε ἄλλο τίποτε παρὰ πῶς ἐπῆρε τὰ χρήματα ἀπέναντι τῆς ἰδέας· ἀλλ' ἡ ἀνακάλυψις εἶνε ἀποκλειστικῶς ἰδική μου καὶ θὰ τὴν κάμω ὅ,τι θέλω. Τὴν ἔχω ἐπεξεργασθῆ εἰς τὴν ἐντέλειαν καὶ τὴν ἔχω πρακτικῶς ἐφαρμοσῆ. (1) πατέρας σου οὔτε ἔκαμεν οὔτε ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτε. Εἴς ἐμέ θὰ ἔλθῃ γιὰ ὅ,τι πρόκειται νὰ κάμῃ, εἰς ἐμέ ἐδῶ κατ' εὐθείαν· δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάῃ ἄλλου. Ἀφοῦ ἐπιμένεις νὰ μάθῃς, εἶνε περισσότερο ἀπὸ ὀκτῶ μῆνες τώρα ὅπου ἔχω τὸ πᾶν εἰς τὰ χέρια μου. Ἡ Ἰταίρειά δὲν ξέρει. Αὐτός δὲν ξέρει. Κανείς δὲν ξέρει. Ἐγὼ ἀπλῶς ἐπερίμενα νὰ ἴδω ἂν ἔχω σύζυγον ἢ ὄχι.

— Καὶ δὲν τὸ εἶπες τοῦ πατέρα. Λοιπὸν εἶσαι προδότης· ἐπῆρες τὰ χρήματά του.

— Πολύ καλὰ λοιπὸν εἶπεν ὁ Χάλσους ἀιρνηδίως καὶ ζοφερῶς, δὲν μοῦ χρειάζεται τίποτε ἄλλο. Τώρα ξέρω τί θὰ κάμω.

— Δὲν εἶπες τοῦ πατέρα τίποτε, ἐξηκολούθησεν ἡ Σοφία ἀγρίως, μολονότι τόσον ἐξηρτάτο ἀπὸ αὐτὸν τὸ ἐργαστάσιον. Δὲν ἐργάσθημεν ὅλοι

γι' αὐτὸ ἀπ' ἀρχῆς; Δὲν ἐργάσθηκα ἐγώ;

— Ναί, καὶ σὺ καὶ ἡ μητέρα σου, καὶ ἡ ἐργασία σας ἐπληρώθη ἢ θὰ πληρωθῆ.

— Ἀλλά, Κάρολε... Ἐβάδισε πρὸς αὐτὸν καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρα τῆς ἐπὶ τοῦ βραχίονός του, λέγουσα· δὲν συλλογίζεσαι τί σημαίνει αὐτὸ ποῦ λέγεις. Ἄν ἔχῃς ἐσὺ μόνος τὸ μυστικόν— δὲν καταλαμβάνεις—

— Τί ἐννοεῖς;

— Εἶσαι βαθύπλουτος. Καὶ ὁ πατέρας ἀκόμη εἰς σέ θὰ προστρέξῃ.

— Ὑποθέτω. Δὲν ἔμπορεῖ νὰ προστρέξῃ εἰς ἄλλον, ἀπήντησεν ὁ Χάλσους βραδέως. Βέβαια ὑποθέτω ὅτι εἶνε ὅπως λές.

— Ἄκουσε, Κάρολε. Εἶνε πατέρας μου, ἀλλὰ δὲν τὸν μέλει γιὰ μέ. Τί τοῦ χρωστάμε ἢ αὐτοῦ ἢ αὐτῆς; Πῶς ἐμεταχειρίστηκε τῇ μητέρα; Μόνον γιὰ τὸν ἑαυτὸν τοῦ τὸν μέλει. Ἀλλὰ κύτταξε, ἔχομε τὸ πολύτιμο μυστικόν· ἐσὺ καιγὼ ἔχομε τὸ μαστίγιον στὰ χέρια.

— Εἶνε ἐμπορικωτάτη ἡ σκέψις σου, κυρία Χάλσου, σέ συγχαίρω. Φαίνεται ὅτι ἀρχίζεις ν' ἀνακαλύπτῃς ἀξίαν εἰς τὸν σύζυγόν σου. Εἶνε ὀλίγον ἀργά, ἀλλὰ μὲ κατευθραίνεις.

— Ἐγὼ δὲν ἐγνώριζα, ἐννοεῖς, Κάρολε, ἐψιθύρισε θωπεύουσα αὐτὸν ἀορίστως καὶ κάμνουσα σπασμωδικὴν καὶ ἀτελέσφορον ἀπόπειραν ἀκκισμοῦ— πολὺ χονδροειδοῦς ὑπὸ τριαύτας περιστάσεις.

Ἡ Σοφία ἦτο γυναῖκα χωρὶς θέλητρα. Ἀπεκάλυψε δὲ καὶ ὀλίγον ἐκ τῆς ψυχῆς τῆς ἡδῆ. Ποίου εἶδους ἐ-

πιρροήν λοιπόν ἠδύνατο νὰ ἔχη εἰς τοιαύτην στιγμήν ἐπὶ ἰδεαλιστοῦ καὶ σπουδαστοῦ οἷος ὁ Χάλσους; Ὁ κίσμος ἐφαίνετο εἰς τὸν Χάλσουν εἰδεχθῆς ἐφιάλτης, πλήρης ἀπαγορευσεῶν καὶ ἀδικιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκράυαζον ἵζητοῦσαι διορθωσίν. Ἔπειτα ἤρθε τὸ ἀμνηχανία σου. Ἔπειτα ἤρθετο εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἐκείνη ἢ αἰωνία σύγκρισις, ἰδίως τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, τὴν στιγμήν ἐκείνην πλήρης καὶ ἀναπόδραστος.

— Δὲν ἐγνώριζες, τὸ καταλαμβάνω. Πολλά πράγματα δὲν ἐγνώριζες, πολλά πράγματα δὲν γνωρίζεις. Δὲν γνωρίζεις, πιστεύω, ὅτι πρὸ ἐνός σχεδὸν ἔτους ὁ πατήρ σου μοῦ εἶπεν, ὅτι θὰ μοῦ ἔκαμνεν δῶρον πενήντα χιλιάδες δολλάρια ἤρκει νὰ φέρω ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον ἐδῶ ἀμᾶξι κινούμενον δι' ἠλεκτρισμοῦ μεταδιδομένου ἀσυρμάτως ἐκ τῶν δεκτῆρων μας. Λοιπὸν ἄκουσε, ὅποιανδήποτε ἡμέραν ἀπὸ ἐδῶ καὶ ὀκτὼ μῆνες, ἤρκει μόνον νὰ ἦθελαι, ἠδυνάμην νὰ ἔλθω νὰ πάρω τὸ ποσόν. Ἄν θέλῃς μάλιστα νὰ ξέρῃς, ἔφερα ἓν ἀπόγευμα τὸ ἀμᾶξι ἕως εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπ' ἐδῶ καὶ κατόπιν μετενόησα καὶ ἐγύρισαι ὀπίσω. Ἦτο θρίαμβος τῆς ἰδέας μου ἢ ὁποῖα εἶνε ἰδική μου — σοῦ λέγω — ἰδική μου.

— Λοιπὸν τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶνε εἰς τὰ χέρια σου, Κάρολε. Τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τοὺς βραχίονας μὲ ζωηρότητα. Ἰσχύεις τὰ μέσα νὰ μοῦ ἐξασφαλίσῃς ὅλας τὰς ἀνέσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐσυνήθισαι. Ἰσχομαι μαζί σου ὅπου θέλεις. Πάμε νὰ φύγωμεν ἀποδῶ. Ὡ τὴν μισῶ αὐτὴν τὴν γυναῖκα — δὲν ἠξεύρεις πόσον τὴν μισῶ.

— Ὡραῖα τὰ λές, Σοφία, ἀλλὰ κάμνεις λάθος. Δὲν ἔχω στὰ χέρια μου αὐταῖς ταῖς πενήντα χιλιάδες δολλάρια.

— Ὅ,τι ὦρα θέλεις τὰς ἔχεις.

— Ναί, ὅ,τι ὦρα θέλω. Ἦν ν' ἀγοράσω μ' αὐταῖς; Ἦν πάσῃ περιπτώσει ἤμπορῶ ν' ἀγοράσω τὴν γυναῖκα μου.

— Τί λές; Κάρολε, εἴμεθα πλούσιοι ὅ,τι ὦρα θελήσῃς.

— Ὅχι δὲν εἶμαι πλούσιος, εἶμαι πτωχός.

— Ἄν δὲν μοῦ πῆς, ἀμέσως τὴν ἀλήθεια, θὰ σοῦ τὴν εἰπῶ ἐγώ, ἀνέκραξεν ἀγρίως. Εἶσαι προδότης τοῦ πατρός μου.

— Ὁ πατήρ σου εἶνε προδότης ἐμοῦ.

— Αἶ, λοιπὸν θὰ πωλήσῃς τὸ μυστικὸ σὲ κανένα ἄλλον. Τί σκοπεύεις νὰ πράξῃς;

— Ὅχι, δὲν θὰ πράξω αὐτὸ ποῦ λέγεις. Ἦμποροῦσα νὰ τὸ πράξω πρὸ πολλοῦ καὶ νὰ χῶ περισσότερα ἀπὸ πενήντα χιλιάδες δολλάρια. Ἄφρου ὁ ἀρχιεργάτης μας ὁ ὁποῖος δὲν ξέρει πολὺ, ἤμπορεῖ αὔριον τὸ πρωτὶ νὰ πωλήσῃ τὸ ὀλίγον ποῦ ξέρει γιὰ δέκα χιλιάδες δολλάρια, ἴσως καὶ εἴκοσι, ἴσως καὶ τριάντα τώρα. Ὁ νυκτορῦλαξ καὶ αὐτὸς ἤμπορεῖ νὰ πωλήσῃ ὅποτε θέλει. Ὅλοι ἤμποροῦμεν νὰ πωλήσωμεν ἀκριβὰ, ἀλλὰ δὲν πωλοῦμεν. Ἄν εἶνε κανεὶς ὁ ὁποῖος νὰ ἐπώλησεν, εἶνε ἐκεῖνος ὁποῦ ἐκτίσεν αὐτὸ τὸ σπῆτι ἐδῶ... τὸ σπῆτι, τὸ ὁποῖον εἶνε καλύτερο παρὰ τὸ καλῆτερο σπῆτι τὸ ὁποῖον εἶχα νὰ σοῦ προσφέρω.

Ἦ Σοφία ἐκάθησεν ἀκίνητος, σιωπηλῆ, ζοφερὰ. Ἰπὶ τέλους εἶπεν.

— Λοι—λοιπόν έννοεῖς νά μήν εἰ-
πῆς τίποτε; Τί κερδίζεις μέ τό νά μή
τό λές; Ὁ πατέρας θά σέ κάμῃ νά τό
πῆς. Ἡά τοῦ τό—πάω νά τοῦ τό πῶ.

— Γιά δοκίμασε εἶπεν ὁ Χάλσους
ἡσύχως.

Ἡ Σοφία εἶχε τό θάρρος.

— Πατέρα, ἀνέκραξε, Μπαμπά,
ἔλα δῶ—ἔλα ἀμέσως.

Ὁ Ρ'αβάν ἠγέρθη αἰρνηδίως ἀπό
τήν καρτέκλαν του ἀντιληφθεῖς τόν ἀνη-
συχητικόν τόνον τῆς φωνῆς τῆς.

— Ἦ συμβαίνει, Σοφία, ἐρώναζε
συνάμα σπεύδων.

— Ἔλα δῶ σέ θέλω. Ἴχουμε κάτι
νά σοῦ ποῦμε.

Ὁ Χάλσους ἐκάθητο ἀκίνητος.

Ὁ Ρ'αβάν ἐπλησίασε βραδέως, μέ
προφανῆ ἀπαρέσκεϊαν διότι τοῦ διέκο-
ψαν τήν ἀπόλαυσιν.

— Αἶ, εἶνε τίποτε σπουδαῖον;

Ἡ Σοφία ἐγειρομένη ἐπιάσθη ἀπό
τόν βραχίονα τοῦ πατρός τῆς λέγουσα
μέ φωνήν βραχνήν καί μεταλλικήν,
παράφορος ἐκ τῆς ταραχῆς σχεδόν ὀρυ-
ομένη.

— Ὁ Κάρολος τήν ἐτελείωσε τήν
μηχανή. Τό πέτυχε τό ρεῦμα.

— Τεῖνε ποῦ λές; ἠρώτητεν έννεός
ὁ Ρ'αβάν. Ἀλήθεια λέει, Κάρολε;

— Ναί, πατέρα, ἦλθε καί μέ τό αὐ-
τοκίνητο ἀπό τό ἐργοστάσιο, ἐξηκο-
λούθησε λέγουσα ὑστερικῶς, μοῦ τό
εἶπε τώρα δά, καί θά τοῦ δόσης ταῖς
πενήντα χιλιάδες δολλάρια. Εἶνε λίγα
πενήντα χιλιάδες, ἀξίζει πολύ περισ-
σότερα, ἔτσι μοῦ εἶπε, θά τοῦ δόσης
πολλά, θά κάμῃς ἄπειρα. Θέλουμε καί
μεῖς πλούτη πῶς;

Ὁ Ρ'αβάν τήν ἀπέσπασεν ἀπό τόν

βραχίονά του καί σχεδόν τήν ἔρριψεν
ἐπὶ τῆς καρτέκλας τῆς.

— Χάλσου, τί εἶνε αὐτά ποῦ λέγει;
Ἀλήθεια εἶνε;

Ὁ Χάλσους μέ ἄκραν γαλήνην ἐπέ-
νευσε, ἀλλά δέν εἶπε λέξιν.

— Ὁ Ρ'αβάν σχεδόν ἐπιτιθέμενος
ἔθεσε τήν βαρεῖαν του χεῖρα ἐπὶ τοῦ
ὤμου τοῦ Χάλσου, καί ἠρώτησεν ἐπι-
τακτικῶς.

— Ἴπέτυχες τό ρεῦμα; Ἴλθες
πράγματι μέ ἀμάξι κινούμενον ἄσυρ-
μάτως ἀπό τοὺς δεκτῆρας μας;

— Πολλαῖς φοραῖς, εἶπεν ὁ Χάλσους
μέ ἄκραν γαλήνην.

— Πές μου λοιπόν παιδί μου, ἤρ-
χισε λέγων ὁ Ρ'αβάν πλήρης γλυκύτη-
τος, ἐλευθεριότητος καί χαρᾶς. Παιδί
μου, εὔγε παιδί μου. Δέν ἠδύνατο νά
εἶπη τίποτε ἄλλο, ἢ συγκίνησις του
ἦτο εἰς τό κατακόρυρον. Ἰῶιδεν αἰφνης
ἐνώπιόν του ἀχανές μέλλον δόξης καί
δυνάμεως τό ὁποῖον καί αὐτόν ἀκόμη
τόν ἔκαμνε νά ἰλλιγγιᾷ.

— Ἔλα ἀνέκραξε μετά τινος στιγ-
μᾶς ἐξημμένως. Εἰς τό τηλέφωνον
ἀμέσως. Ἴνα ἑκατομμύριον δολλάρια
θά κάμω ἀπόψε, πρό τοῦ μεσονυκτίου.

— Ναί, ἀλλά πρὶν ἀρχίσῃς γράψε
μου ἕνα τσέκ διὰ πενήντα χιλιάδες
δολλάρια, εἶπε μειδιῶν ὁ Χάλσους.

— Βεβαιότατα, σοῦ τό ὑπεσχέθη,ν,
καί θά σοῦ μετρηθοῦν αὔριον τό πρῶτ
ὄχι πενήντα, ἀλλά ἐβδομηνταπέντε
χιλιᾶδες. Ὡ μή ἀνησυχεῖς καθόλου.
Τώρα πλέον πνέει οὔριος.

Δέν εἶνε καμμία βία γιά τό τηλέ-
φωνο, κύριε Ρ'αβάν, εἶπεν ὁ Χάλσους
ἡσύχως. Μή σκοτίζεσαι γιά τό τσέκ
δέν τό θέλω.

—Τί έννοεῖς; Μήπως έννοεῖς ὅτι θὰ προσπαθήσῃς νά με ἀποκλείσῃς;

—Ὅχι καθόλου δέν έννοῶ αὐτό. Ἄν εἶχα τέτοια ἰδέα ἤμποροῦσα αὔριον τὸ πρωῖ νά ἔχω ἓνα ἑκατομμύριον δολ-
λάρια μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἀπόψε ἤμπορῶ νά ἔχω οἷον-
δήποτε κλάσμα ἑκατομμυρίου, κύριε Ἰ'αβάν, καὶ καλὸν εἶνε ἴσως νά τὸ γνω-
ρίζῃς.

— Ἴν'ἑκατομμύριον; ἔκραξεν ὁ Ἰ'α-
βάν, θά μᾶς πουλήσῃς γιὰ ἓνα ἑκα-
τομμύριον;

— Εἶπα ὄχι· δέν σκοπεύω νά σᾶς πουλήσω, κύριε Ἰ'αβάν. (Ὅτε μπορεῖτε νά με ἀγοράσετε.

— Ἰ'έννοεῖται, έννοεῖται· ἐξήγησε γελῶν βραχνῶς ὁ Ἰ'αβάν, δέν εἶπα, τέ-
τοιο πρᾶγμα. Δέν με έννόησες.

— Δέν με έννόησες κύριε Ἰ'αβάν. Θέλω νά σέ ἐρωτήσω ἓνα πρᾶγμα· ἂν σοῦ ἔλεγα ὅτι ἀροῦ ἐπέτυχα τὸ ρεῦμα καὶ ἤλθα ἐδῶ μὲ τὸ ἀμάξι ἀπὸ τὸ ἐρ-
γοστάσιον ὅπως εἶπαμε, κατόπιν ἐπέ-
στρεψα εἰς τὸ ἐργοστάσιον, κατέστρεψα τὰς μηχανάς, ἐκλείδωσα τὸ μυστικὸ διὰ παντός, καὶ ἔδωκα ὀριστικὸν τέλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν, τί θὰ ἔκανες;

— Στὴν πίστι μου θὲ σέ σκίτωνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 3

Ἡ γοητεία τῆς ἐσπρέρας ἐκείνης ἤνουτο μὲ τὴν λαμπρότητα καὶ μεγα-
λοπρέπειαν τοῦ μεγάρου καὶ ὁ παρα-
τηρητῆς δέν εἶχε νά ἐκφέρῃ ἄλλην ἐτυ-
μηγορίαν εἰμὴ ὅτι ἴστατο ἐνώπιον ἐπιγείου παραδείσου. Ὅπισθεν τοῦ μεγάρου ἀναρίθμητα αὐτοκίνητα διήρ-
χοντο ἐν ἐκλάμπρῳ παρατάξει φέροντα βαθυπλούτους ἄνδρας καὶ γυναῖκας.

Καὶ ἐντούτοις τὰ περισσότερα ἑστα-
μάτων καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς παρετήρουν μετὰ ρθόνου τὸ μαγευτικὸν σύνολον τῆς ἐπαύλειος.

— Τί μέγαρον καὶ τί γυναῖκα. Τυ-
χερός ἄνθρωπος μιὰ φορὰ, ἔλεγε ψι-
θυρίζων εἰς τὸ οὖς τῆς συζύγου του ἓνας δισεκαταμμυριοῦχος ἐντὸς ἐνὸς ἀπὸ τὰ πολυτελέστερα αὐτοκίνητα.

— Κι' αὐτὴ δέν εἶνε τυχερή; Καὶ οἱ δύο εὐρήκαν τὴν εὐδαιμονίαν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον.

«Καὶ οἱ δύο εὐδαιμόνες» αὐτὸ ἦτο ἡ ὁμόφωνος ὁμολογία ὄλων τῶν διερ-
χομένων ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ ρι-
πτόντων βλέμμα ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς σκη-
νῆς ἐνθα ἀνελίσσετο ὄραμα, ἀλλὰ μὴ βλέπόντων τὸ ὄραμα. Δέν ἔβλεπον ὄραμα· ἔβλεπον μόνον κατασκήνωμα γαλήνης καὶ χαρῆς. Ἡ βραδεῖά ἦτον ὠραία, τὸ τοπεῖον ὠραῖον, τὸ μέ-
γαρον ὠραῖον. Ἐὖ πᾶν ἐφαίνετο εἰρήνη καὶ ἀγαλλίασις. Ἰ'φαίνετο, ἀλλὰ δέν ἦτο. Ἰ'επὶ τῆς σκηνῆς τοῦ ἡμιρωτίστου ἐξώστου, τοῦ βλέποντος πρὸς τὴν μαγευτικὴν λίμνην, γοργῆ διεδραματίζετο ἡ κωμῶδια τῆς ζωῆς καὶ τῆς φιλοδοξίας, τῆς εὐδοκίμησεως καὶ τοῦ ἄλγους· ὄντως ἐβάδιζε γοργῆ πρὸς τὸ μοιραῖον αὐτῆς καὶ ἀναπόδρα-
στον πέρας.

Ἡ ξηρά, ἡμιζωώδης εἰς τὴν ἀγριό-
τητά της φωνὴ τοῦ Ἰ'αβάν, ἀρύπνισε κάποιαν αἰρνηθίαν συγγενῆ ἀγριότητα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Χάλσου. Ἄνερλέ-
χθη αἰρνηθῆδιος σπινθῆρ ὡσεὶ μεταξὺ χάλυβος καὶ πυρολίθου. Ἡ ἐπὶ παλ-
λὰς ἡμέρας συσσωρευομένη ἀγανάκτη-
σις παρήγαγεν ἀρκετὴν εὐρλεκτὸν ὕλην εἰς τὰ στήθη του.